

Gipsy ørehængere af 18 karat hvidguld og sølv, med dråber af onyks og månesten, samt 26 brillanter (i alt 0,35 carat), designet af Charlotte Lynggaard, Ole Lynggaard Copenhagen

*Juni måneds lykkesten:
Intuition, charme og romance*

MÅNESTEN

AF LONE CHRISTENSEN, AKTIV GULD: FOTOGRAF: SØREN JONESEN

Månesten er den mest værdifulde varietet af gruppen feldspat, men den er relativt blød med en hårdhed på blot 6 på Mohs' skala. Månestens farve går fra farveløs over i gullige, brunlige, champagne eller grønlig farver. Når ædelstenen drejes i lyset, bevæger der sig et blåligt eller hvidligt skær hen over månesten; dette kaldes adularescens. Månesten er hyppigst opbygget af vekslende tynde plader af kalifeldspat og albit, og lysvirkningen skyldes reflekser på disse grænseflader. Lysvirkningen er bedre jo tyndere pladerne er. Månesten cabochonslibes parallelt med pladerne for at give denne lyseffekt.

En del månesten kommer fra Sri Lanka (tidligere Ceylon), og i nogen sammenhænge kan man støde på betegnelsen Ceylon Opal, som nok skyldes regnbueeffekten, som især er meget tydelig i disse farveløse månesten. De væsentligste forekomster findes desuden i Indien, Myanmar, Brasilien, Madagaskar, Tanzania, Polen, Amerika og Norge.

Månesten har været brugt i smykker gennem århundreder; den var meget populær i art nouveau-perioden i 1800-tallet, og den franske guldsmed René Lalique anvendte ofte og gerne månesten i sine smykker og til sine skulpturer. Vor egen Georg Jensen, der opholdt sig nogle år i Frankrig omkring denne tid, blev dybt fascineret af månesten og anvendte den i mange af sine modeller, som i øvrigt stadig ses/sælges i firmaets kollektion.

På Smithsonian National Gem Collection findes en 107,84 carat månesten fra Tanzania med høj adularescens fra en mine nær Kilsoa. Denne mine var i drift i perioden fra 2003-2006, og gav materiale i smykke-kvalitet. På Sri Lanka kan man se pragtfulde månesten flere steder i Anuradhapuras både buddhistiske og historiske steder.

Månesten har været kendt i årtusinder, i mange kulturer og ofte med tilknytning til månen. Nogle mente, at månesten var slynget ud fra månens vulkaner. En hindu-legende fortæller, at hvis man ved fuldmåne havde en månesten i munden, vil man kunne udtale sig om fremtiden. De gamle romere mente, at månesten var dråber af måneskin. I rigtig mange kulturer/folkeslag forbindes månesten med kærlighed: Når to personer begge bærer månesten ved fuldmåne, vil de forelske sig

Lotus ring str. 4 af 18 karat rødguld med blade af rosa guld, en hvid cabochonsleben månesten og 25 brillanter (i alt 0,14 carat), designet af Charlotte Lynggaard, Ole Lynggaard Copenhagen

